Predslov k článkom „Písmo vyučuje“

written by Drahoslav Vajda | 1. apríla 2026

V článkoch tohto priečinka je stručne vysvetlená základná, podstatná alebo hlavná myšlienka verša, pasáže veršov alebo zvolenej témy. Detaily si doplní čitateľ sám, alebo sú uvedené v článku umiestnenom v inom priečinku. V takom prípade bude na príslušný článok uvedená linka.

Pri štúdiu, výklade, vyučovaní Písma je potrebné mať na pamäti a dodržiavať zásady týchto činností. V ďalšom texte tie, podľa našich úvah najdôležitejšie z ich, načrtneme.

Zásady postupu pri štúdiu, výklade, vyučovaní Písma

Kritéria pravdivosti učenia

Najmenej dvaja svedkovia

Apoštol Pavol v liste Korintským dôrazne upozorňuje že každé svedectvo, čiže hovorené alebo zapísané slovo, má stáť na dvoch alebo troch svedkoch (zdrojoch, veršoch). „*Toto po tretie idem k vám. Na ústach dvoch svedkov a troch bude stáť každé slovo*“ (2. Korintským 13:1). Toto je prvý predpoklad, prvá požiadavka pravdivosti (správnosti) učenia, ktoré má byť brané za biblické učenie. Biblické učenie je postavené najmenej na dvoch a troch veršoch Písma. To je ale len nutná, ale nie postačujúca podmienka pravdivosti (biblickosti) učenia. Preto súčasne apoštoli upozorňujú, aby sme všetko skúmali, lebo falošní proroci už vyšli do sveta (Skutky 17:11, 20:28-32; 1. Tesalonickým 5:20-21; 1. Jánov 4:1).

Kritéria biblickosti učenia

Našou povinnosťou je preto skúmať pravdivosť učení obzvlášť v týchto posledných časoch, ktoré žijeme. V tomto oddiele predložíme kritériá, ktoré umožnia posúdiť a rozhodnúť, či dané učenie je, alebo nie je biblické.

Držíme presvedčenie, je že Biblia (39 kníh Starého a 27 kníh Nového zákona – knihy, ktoré tvoria kánon Biblie –, čiže celé Písmo), je vdýchnuté Bohom (2. Timotejovi 3:16 „*Každé písmo, vdýchnuté Bohom…*“). To znamená, že všetkých 66 kníh tvoriacich kánon je pravdivé Božie zapísané slovo. Na tomto presvedčení (viere) sú postavené kritériá umožňujúce rozhodnúť, ktoré učenie, či výklad alebo doktrína sú pravdivé – čiže sú biblickým učením, alebo ním nie sú. *Inými slovami:* Toto presvedčenie umožňuje stanoviť *kritériá pravdivosti učení kresťanského náboženstva*. Pri ich stanovení vychádzame priamo z Písma z verša: „*Každé dobré danie a každý dokonalý dar zostupuje zhora od Otca svetiel,* ***u ktorého nieto zmeny, alebo nejakého obratu zatônenia***“ (Jakob 1:17).

Týmto veršom je oznámené, že všetko, čo prichádza od Boha (*zhora od Otca svetiel*) je dobré a dokonalé, lebo u neho *niet zmeny, alebo nejakého obratu zatônenia*. Výraz *u ktorého nieto zmeny, alebo nejakého obratu zatônenia* oznamuje, že všetko zapísané Božie slovo je pravdivé, lebo Boh je pravda a z jeho úst vychádzajú len pravdivé slová a vyhlásenia. Na pravdivosť Biblie sa preto môžeme spoľahnúť, lebo pisatelia kníh a listov boli pri písaní vedení Bohom Svätým Duchom (2. Petrov 1:21). Na základe týchto skutočností prvé kritérium pravdivosti (biblickosti) každého kresťanského učenia znie:

„Pravdivé, čiže biblické učenie nie je v rozpore (nie je v protiklade)

ani s jedným veršom Písma."

To je kritérium (definícia) v negatívnom zmysle – hovorí, akým učenie nemá byť.

Aké má byť pravdivé učenie – učenie, ktoré môžeme považovať za biblické, hovorí nasledovné kritérium:

„Biblické učenie musí byť v súlade (v harmónii)

s kontextom, kapitolou, knihou a celým Písmom.".

Nesmie byť v rozpore ani s jedným veršom! Len také kresťanské učenie môžeme považovať za pravdivé, za správne – čiže za biblické –, ktoré neodporuje (neprotirečí) ani jednému veršu z písiem patriacich do kánonu Písma (Biblie), ale je v súlade (v harmónii) s kontextom, kapitolou, knihou a celým Písmom.

Ak nejaké učenie odporuje čo len jednému veršu z kánonu Písma, treba ho nekompromisne odmietnuť, lebo je nepravdivé, je nebiblické – je falošné! Tohto kritéria o pravdivosti sa treba pevne držať, lebo aj nepravdivé (falošné) učenia sa odvolávajú na Písmo a o sebe prehlasujú, že sú pravdivé biblické učenia. Toto kritérium odhaľuje (demaskuje) každé učenie akým v skutočnosti je.

Tým sme dostali aj kritérium pre odhalenie falošného učenia, ktoré znie: *„Učenie, ktoré protirečí (odporuje) čo len jednému veršu z kánonu Písma, je falošné učenie".* Učenie je falošné ak odporuje čo len jednému veršu, čo len jednému!

Keď vyššie píšeme, že pisatelia kníh a listov Biblie boli vedení Svätým Duchom, to sa, prísne vzaté, vzťahuje iba na pôvodné rukopisy. Vyššie uvedené kritérium pravdivosti sa však vzťahuje aj na každý preklad Písma. Ak vo výtlačku Písma, ktorý vlastníme, objavíme verš, ktorý odporuje iným veršom

tohto prekladu alebo posolstvu celého Písma, treba si tento verš opraviť, korigovať, aby bol v súlade s celým učením Písma a neodporoval ani jednému veršu. Preto je pri štúdiu zapísaného Božieho slova užitočné a rozumné používať viacero prekladov a porovnávať študovanú pasáž medzi nimi.

Ďalšie kritérium

Niekedy nie ihneď vieme rozhodnú o správnosti počutého alebo zapísaného učenia. K takejto situácii dochádza najmä vtedy, keď sa k nám dostávajú učenia, ktoré na prvé počutie, či prvé čítanie, znejú ľúbivo a pravdivo, ale nie sme si s ich pravdivosťou celkom istí. V takomto prípade treba preskúmať **dôsledky** príslušného učenia. Toto kritérium vyplýva to z *princípu príčinnosti*.

Každé slovo, každé tvrdenie, každé učenie má dôsledok. Dôsledky, ktoré vyplývajú z príslušného učenia, musia byť v zhode s učením Písma. Ak sú všetky dôsledky učenia v zhode s Písmom, učenie môžeme považovať za pravdivé (biblické). Ak nie je čo len jeden dôsledok učenia v zhode s Písmom – čo len s jedným veršom alebo s jedným čiastkovým učením – , treba ho odmietnuť, lebo je falošné.

Ak sa dôsledky učenia nezhodujú s Písmom, treba preskúmať, čo je toho príčinou, v čom je príčina nezhody. Príčin môže byť niekoľko: 1. Učenie **nie je** postavené iba na predpokladoch (veršoch, tvrdeniach) vzatých z Písma. Aspoň jeden predpoklad (verš, tvrdenie) nie je z kánonu Písma. 2. Učenie je postavené **iba na jednom verši**. 3. Aspoň **jeden verš** z veršov Písma vzatých ako predpoklady – verše na ktorých je učenie postavené –, **nie je správne interpretovaný** (nesprávna exegéza). 4. Nebol dodržaný postup tvorby učenia podľa zákonov logiky – **došlo k porušeniu logického postupu** tvorby záverov z predpokladov (premís). V takýto prípadoch učenie kategoricky odmietneme, alebo – ak by to bolo možné a na niečo užitočné –, urobíme korekciu učenia – ak nie inak, tak aspoň pre seba. Na stránkach *Slovo viery* na nepravdivé, čiže nebiblické či falošné učenie upozorňujeme v kategórii „Kontradikcie“.

Učenie protirečiace samé sebe

Nie je to nič neobvyklé, že existujú učenia, výklady, či vyučovanie, ktoré si protirečia samé sebe. Je v nich vnútorný protiklad – a také treba *šmahom ruky* odmietnuť. Učenie, výraz, slogan, ktorý protirečí sám sebe, je úplne nanič – je to nezmysel. Toto platí úplne všeobecne pre akékoľvek kresťanské či nekresťanské učenie či vyhlásenie. Uvediem dva príklady:

Prvým je tvrdenie: „Marienka je manželka starého mládenca“. Myslím si, že tento výrok nepotrebuje komentár (starý mládenec sa vyznačuje tým, že nemá manželku). Druhým je okrídlený slogan: „Boh nenávidí hriech, ale miluje hriešnika“. Vnútorné protirečenie spočíva v tom, že hriech a hriešnik sú od seba neoddeliteľné. Jeden bez druhého neexistujú (hriešnosť – páchanie hriechu -, je charakteristická vlastnosť hriešnika).

Rozpoznávať nebiblické (falošné) učenia má svoju dôležitosť a závažnosť. Boží ľud má stáť v pravde

a svetle a šíriť iba pravdu a iba svetlo Božieho slova a evanjelia. Pritom platí, že: *pravda je o pravde a svetlo je o svetl*e, lebo *v Bohu niet žiadneho obratu zatônenia*. Boh sa nemení. Je ten istý včera i dnes i naveky (Židom 13:8).

Šírenie a zvestovanie učenia, ktoré nie je v zhode s Písmom, je v konečnom dôsledku a v skutočnosti protirečenie Bohu – a toho by sa Boží ľud vykúpený krvou Božieho Baránka nemal dopúšťať. Nevesta by nemala protirečiť svojmu Ženíchovi.

Písmo vykladá samé seba

Verš alebo text Písma, ktorým sa zaoberáme, vykladáme pomocou iných veršov Písma. Nevykladáme ho svojou skúsenosťou, alebo skúsenosťou iných. Nevykladáme ho pomocou vedeckých, filozofických alebo iných ľudských poznatkov. Nevykladáme ho na základe výrokov ľudí, aj keby boli akýmikoľvek autoritami či svetskými, či cirkevnými. Nevykladáme ho na základe svojej fantázie, čiže čo si my myslíme, žeby príslušné miesto Písma malo znamenať. Každý výklad, každé učenie Písma musí stáť len na Písme samom.

Nový zákon vykladá Starý zákon

Táto dôležitá zásada, že *Nový zákon vykladá Starý zákon a nie naopak*, je vzatá (odvodená) z veršov: *„Kým za dávna mnoho ráz a mnohým spôsobom hovorieval Boh otcom v prorokoch, za týchto posledných dní nám hovoril v Synovi…“* (Židom 1:1-3)

Som presvedčený, že čo sa týka vzťahov medzi Starým a Novým zákonom, mali by sme mať nasledovný postoj: „Starozákonné písma by sme mali čítať očami, počúvať ušami a vnímať mysľou starozákonných pisateľov (prorokov) a celé Písmo vnímať Kristovou mysľou, čítať očami, počúvať ušami a oznamovať jazykom novozákonných pisateľov“.

Prechod na úvodnú stránku – Úvod

Prechod na články s témou Písmo vyučuje

Prechod na Najnovšie články na stránke

Umiestené: 26. júla 2025